

Antropologie

Místopředseda:

Doc. RNDr. Božena Škvařilová, CSc.

PřF UK

tel.: 221 951 620

fax: 221 953 214

e-mail: hmc@natur.cuni.cz

Členové:

Doc. RNDr. Pavel Bláha, CSc. PřF UK

Prof. MUDr. Radim Brdička, DrSc., ÚHK

Prof. PhDr. Miroslav Hroch, DrSc., FHS UK

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr. rer. nat. PřF UK

Doc. RNDr. Hana Krásničanová, CSc., 2. LF UK, FN Motol

Doc. RNDr. Ivan Mazura, CSc. PřF UK

PhDr. Mirjam Moravcová, DrSc. FHS UK

MUDr. Miroslav Peterka, CSc. ÚEM AV ČR

Prof. RNDr. Richard Petrásek, CSc. IKEM

Doc. PhDr. Zdeněk Pinc FHS UK

Doc. RNDr. Miroslav Prokopec, DrSc. SZÚ

RNDr. Zuzana Siegllová, CSc. ÚHK

Prof. MUDr. Josef Stingl, CSc., 3. LF UK

Prof. Mgr. Jan Sokol, Dr. FHS UK

Prof. MUDr. Josef Syka, DrSc. ÚEM AV ČR

Prof. MUDr. PhDr. Eugen Strouhal, DrSc. 1.LF UK

Prof. MUDr. RNDr.h.c. Emanuel Vlček, DrSc. NM Praha

Doc. PhDr. Petr Zima, CSc. FHS UK

Prof. RNDr. Jana Zvárová, DrSc, ÚI AV ČR

Charakteristika oboru:

Cílem postgraduálního studia v antropologii je připravit studenty k vědecko-výzkumné práci na úrovni odpovídající současným požadavkům vědy. V novém pojetí obor integruje fyzickou antropologii, včetně genetiky, ekologie a etologie člověka, se sociokulturní antropologií v celostní přístup při studiu člověka a populací. Úkolem výuky v obecné rovině je osvojení si teoretických základů oboru a zvládnutí jeho metod a metodologie vědecko-výzkumné práce. Ve fyzické antropologii vyučované metody zahrnují somatometrii, osteometrii, antropologickou somatoskopii, dermatoglyfiku, základy rentgenometrie a další morfometrické a morfologické přístupy, včetně nově zavedených 3D bezkontaktních technik. Metody molekulární genetiky obnášejí PCR, hybridizace in situ, sekvenování DNA a metody restriční analýzy.

Výzkumné programy školícího pracoviště jsou zaměřeny na sledování postnatálního růstu a vývoje dětí v normě i patologii, výzkum výživy a obesity, studium morfologické variability populací, vlivu faktorů zevního prostředí na ontogenetický vývoj člověka, sledování kraniofaciálního růstu normálního i anomálního u vrozených vad, hodnocení dermatoglyfických charakteristik zejména ve vztahu k vývojovým poruchám a na analýzu vzorců chování člověka. Školení v kosterní antropologii je zajištěno především v oboru paleopatologie a forenzní antropologie. Molekulárně genetické studie zahrnují vedle forenzních aplikací analýzy receptorových genů a genetických polymorfizmů ve variabilních oblastech lidských chromosomů a v oblasti genetiky pohybového aparátu a onkogenetiky. Zaměřeny jsou také do zkoumání

molekulární podstaty některých patologických stavů. K dispozici je experimentální zázemí ÚEM AV ČR, zejména v oborech teratologie, fyziologie člověka, neurověd a toxikologie. Z lékařských oborů studium zahrnuje styčnou problematiku epidemiologie, ortopedie, rehabilitace, endokrinologie, pediatrie a dalších disciplín.

V praxi jsou absolventi kvalifikováni pro obory klinické, funkční, ergonomické, forenzní, vývojové a kosterní antropologie a molekulární a forenzní genetiky.

Antropologie má také význam pro sociokulturní a ekonomický rozvoj populací a pro zvládání etnických a sociálních rozporů. Tento společenskovědní směr, akreditovaný na Fakultě humanitních studií UK jako obecná antropologie, vychovává studenty v oblasti sociální, kulturní, filosofické a lingvistické antropologie. Směřuje k pochopení kulturní osobitosti a svébytnosti v kontextu mezikulturních kontaktů a vazeb. Usiluje o poznání aktuálních společenských procesů v souvislosti jejich geneze, v historických a kulturních souvislostech i v souvislostech globalizačních tendencí dneška. Pracuje především metodami kvalitativního empirického výzkumu (interview, zúčastněné pozorování, historicko-etnologická srovnávací analýza, lingvistická analýza), který účelově doplňuje kvantitativním šetřením.

Okruh zkušebních otázek je vymezen sylaby přednášek a kursů.

Požadavky k obhajobě disertační práce: 3 publikace v mezinárodních časopisech, z nichž alespoň v jedné musí být uchazeč hlavním autorem, certifikovaná zkouška z angličtiny, splnění všech předepsaných studijních povinností (4-5 kursů) včetně doktorské zkoušky.